

Veszprém Vármegyei Területi Választási Bizottság

8200 Veszprém, Megyeház tér 1.

tel: 06/88/545-021

e-mail: valasztas@vpmegye.hu

Ügyszám: 02/232-2/2024.

VESZPRÉM VÁRMEGYEI TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

34/2024. (V. 15.) határozata

A Veszprém Vármegyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 345. § (2) bekezdés b) pontjában megállapított hatáskörében eljárva a Kétfarkú Kutya Párt (székhely: 1071 Budapest, Damjanich utca 26/B. 3. em. 1., képviseli: Kovács Gergely társelnök, a továbbiakban: Kifogástevő) által az „Ajakai Szó” sajtótermék ellen benyújtott kifogás tárgyában – 3 igen és 0 nem szavazattal – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t:

A Veszprém Vármegyei Területi Választási Bizottság a Kétfarkú Kutya Párt által az „Ajakai Szó” írott sajtótermék 2024. május 3-án és május 10-én, 37. évfolyam 17., és 18. számként kiadott példányai kapcsán benyújtott kifogást elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet írásban a Nemzeti Választási Bizottsághoz címzett fellebbezést nyújthat be a Veszprém Vármegyei Területi Választási Bizottságnál (8200 Veszprém, Megyeház tér 1., e-mail: valasztas@vpmegye.hu).

A fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2024. május 18. napján 16.00 óráig megérkezzen.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell az érintettségre való hivatkozást, a fellebbezés jogalapját, a fellebbezés benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét), a benyújtó személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

I n d o k o l á s

I.

[A kifogás tartalma]

[1] A Kétfarkú Kutya Párt, mint a 2024. évi közös eljárású általános választáson jogerősen nyilvántartásba vett, ezért a kifogás benyújtásakor érintett jelölő szervezet, 2024. május 13-án e-mailen kifogást nyújtott be a TVB-hez az „Ajakai Szó” írott sajtótermék 2024. május 3-án és május 10-én, 37. évfolyam 17., és 18. számként kiadott példányai kapcsán a Ve. 208. § (1) bekezdése, valamint 151. § (1) bekezdése alapján jogszabálysértés miatt.

[2]A kifogás szerint a sajtóterméket az impresszuma szerint Ajka Város Önkormányzata alapította, azt az Ajkai Média Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság adja ki, amelynek a www.e-cegjegyzek.hu közhiteles nyilvántartásból lekérdezett cégkivonata szerint Ajka Város Önkormányzata a kizárólagos tulajdonosa. Ennek alapján megállapítható, hogy a sajtótermék közpénz felhasználásával került előállításra.

A sajtótermék nyomtatott formában ingyenesen kerül terjesztésre, a két lapszám befényképezett tartalmát a kifogáshoz csatolta.

[3]A két megjelölt lapszámában több anyag foglalkozik a 2024. június 9-ére kitűzött választás kampányeseményeivel, így a

a) 2024. május 3-i számában

aa) az első oldalon a „Csertelep is tovább szépül” című cikk harmadik és negyedik hasábjában a hivatalban levő ajkai polgármester, egyben a jelenlegi választásokon is induló polgármesterjelölt a jövőbeli terveit ismerteti, amely értelemszerűen nem a jelenlegi polgármesteri tevékenységéről való tájékoztatás, hanem egy választási ígéret,

ab) az ötödik oldal felső felében a jelenlegi választásokon európai parlamenti listát állító LMP kampányrendezvényéről számolt be jelentős terjedelemben.

b) 2024. május 10-i számában

ba) az első oldalon az „Ünnepi beszédek a Munka Ünnepe” című cikk negyedik hasábjában a hivatalban levő ajkai polgármester, egyben a jelenlegi választásokon is induló polgármesterjelölt a jövőbeli terveit ismerteti, amely értelemszerűen nem a jelenlegi polgármesteri tevékenységéről való tájékoztatás, hanem egy választási ígéret,

bb) az első oldalon a „Hitünk ereje” című cikkben az európai parlamenti választáson induló TISZA párt listavezetőjének, Magyar Péternek a tevékenységét értékeli,

bc) a harmadik oldalon (politikai hirdetés jelleg feltüntetése nélkül, tehát szerkesztett tartalomként) található tájékoztatás az európai parlamenti választáson induló DK-MSZP-P lista vezetője, Dobrev Klára és a listaállításban részt vevő MSZP társelnöke, Kunhalmi Ágnes kampányeseményéről,

bd) az ötödik oldalon felső felében az európai parlamenti választáson induló TISZA párt listavezetőjének, Magyar Péternek a kampányrendezvényéről számolt be jelentős terjedelemben, amelyben kitér Dobrev Klára listavezetőre is.

[4] Fentiek alapján megállapítható, hogy a két lapszámában a Magyar Kétfarkú Kutya Párt vagy annak jelöltjei egyáltalán nem szerepelnek, míg más önkormányzati jelöltek, illetve európai parlamenti listás állító jelölő szervezetek (azok listavezetői, tisztségviselői) igen, holott a Párt is állított a 2024. június 9. napjára közös eljárásban kitűzött választáson európai parlamenti listát, illetve Ajka városában polgármesterjelöltet, egyéni választókerületi jelölteket és kompenzációs listát.

Álláspontja szerint azzal, hogy a két lapszámában a Párt vagy annak jelöltjei egyáltalán nem szerepelnek, a sajtótermék megbontotta a jelölő szervezetek és jelöltek közötti verseny egyensúlyát, amivel a kiadó megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelvét.

Kérte ezért, hogy a TVB a jogsértés tényét állapítsa meg, és alkalmazza az ahhoz fűzhető jogkövetkezményeket.

II.

[A TVB döntése és jogi indokai]

[5] A kifogás benyújtásával kapcsolatosan az alábbi jogszabályi rendelkezések az irányadók:

A Ve. 208. §-a alapján kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

A Ve. 209.§ (1) kimondja, hogy a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

E szakasz (3) bekezdése szerint nyomtatott sajtótermék esetén a jogszabálysértés elkövetésének időpontja a sajtótermék megjelenésének napja.

A Ve. 152. § (4) bekezdése szerint a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése időszaki kiadvány esetén akkor állapítható meg, ha az legalább két egymást követő lapszám együttes vizsgálata alapján fennállt a megjelölt bizonyítékok alapján.

A Ve. 212. § (1)-(2) bekezdése tartalmazza, hogy az írásban benyújtott kifogásnak mik a kötelező tartalmi kellékei.

Ezek szerint a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését, a jogszabálysértés bizonyítékait és a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét), továbbá a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba vételi számát.

[6] A kifogásban foglaltak alapján megállapítható, hogy azt a választásban érintett jelölő szervezet nyújtotta be. A Kúria ugyanis a választási ügyek minden típusára nézve megfogalmazta már, hogy érintettség akkor áll fenn, ha a választási ügy, illetve a választási bizottság határozata nyilvánvalóan befolyással van a kérelmező saját jogi helyzetére, közvetlen hatással bír jogaira, kötelezettségeire, azaz az érintettség kimutatható, közvetlen és nyilvánvaló (pl. Kvk.V.37.985/2019/6., Kvk.VI.38.250/2019/4. számú végzés).

A kifogás megfelel az [5] pontban felsorolt, vele szemben támasztott formai előírásoknak, így az érdemi vizsgálatra alkalmas.

[7] A kifogás nem megalapozott.

[8] A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 60. pontja rögzíti a sajtótermék fogalmát, mely értelmében a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalmaknak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül.

A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti, és nem eredményez szükségszerűen jogi felelősséget a sajtótermék tekintetében. Gazdasági szolgáltatás az önálló, üzletszerűen – rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett – végzett szolgáltatás.

Az Mttv. 41. § (4) bekezdés h) pontja alapján a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala nyilvántartást vezet a nyomtatott sajtótermékekről. Az Mttv. 41. § (6) bekezdése pedig az alábbiak szerint rendelkezik: „A (4) bekezdés szerinti nyilvántartásoknak a médiaszolgáltatók, a sajtóterméket alapítók és kiadók nevére, elérhetőségére, valamint a médiaszolgáltatások és a sajtótermékek elnevezésére vonatkozó adatai nyilvánosak, és a Hatóság internetes honlapjáról elérhetők. A Hatóság a médiaszolgáltatási, sajtótermék-kiadási tevékenység ellenőrzése céljából a természetes személy médiaszolgáltató, sajtóterméket alapító és kiadó természetes személyazonosító adatait kezeli a nyilvántartásból való törlésig.”

[9] A Hatóságnak az interneten elérhető közhiteles nyilvántartása szerint a kifogás tárgyává tett „Ajka Szó” című nyomtatott sajtótermék kiadója és alapítója Ajka Város Önkormányzata, tehát a jogsértéssel érintett sajtótermék önkormányzati lap, így közpénzből tevékenykedik, figyelemmel arra, hogy a közhatalmi szervek esetében a közpénzből való működés megdönthetetlen vélelem.

[10] Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 1999-ben elfogadott ajánlás iránymutatást adott a választási kampány sajtóbeli megjelenítésével kapcsolatban [Recommendation No. R (99) 15 of the Committee of Ministers to Member States on Measures Concerning Media Coverage of Election Campaigns]. Az ajánlás értelmében bár a nyomtatott sajtó esetében – szemben a médiaszolgáltatásokkal – a tájékoztatás terén általában nem róható kötelezettség a szerkesztési gyakorlat alakítására, ez alól csak a közhatalmi szervek által fenntartott kiadványok jelentenek kivételt. (ABH 2014., 1664, 1672-1675)

[11] A Ve. esélyegyenlőségi alapelvének az önkormányzatok választási kampány tartama alatt folytatott kiadói tevékenységére gyakorolt hatásával a Kúria már több választási időszakban, több végzésében foglalkozott. A IV/579/2018. AB határozat [30] pontja a választási kampányidőszakra tekintettel fogalmazta meg, hogy meghatározott körben alkotmányosan indokolhatóvá és szükségessé válhat a tájékoztatást érintő egyes követelmények előírása. A TVB az eljárásában irányadónak tekinti azt a Kúria és az Alkotmánybíróság által megfogalmazott tételt, hogy az önkormányzati lapok szerkesztői szabadságának korlátját jelenti a helyi közhatalomtól a választási kampányban elvárt és a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjából következő semleges pozíció.

[12] Az Alkotmánybíróságnak a Kúria Kvk.I.37.394/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt elutasító 3096/2014. (IV. 11.) AB határozatán alapuló megközelítés szerint a sajtótermékek nem szankcionálhatók az általuk nyújtott tájékoztatás jellege, minősége miatt.

Az AB álláspontja szerint bizonyos körben azonban kivételt jelenthetnek ez alól a közhatalmi szerv által fenntartott, közpénzből működtetett sajtótermékek.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény preambuluma értelmében a helyi önkormányzatok a „helyi választópolgárok közösségének” önkormányzását testesítik meg, de egyúttal „az egységes állami szervezetrendszer részeként” működnek. Az ő tevékenységük tehát mind a helyi közhatalom gyakorlása, mind a felhasznált közpénzek miatt más kapcsolatba hozható a társadalom tagjainak tájékozódáshoz való jogával. Erre tekintettel az ilyen sajtótermék által nyújtott tájékoztatásra mégis előírhatók bizonyos követelmények.

Az Alkotmánybíróság érvelése szerint a Kúria Kvk.I.37.394/2014/2. számú döntéséből az következik, hogy a Ve. követelményei a közpénzből fenntartott önkormányzati lapok szerkesztési gyakorlatát korlátozhatják a választási kampányidőszakban.

[13] A TVB a becsatolt sajtótermékeket megvizsgálva az alábbiakat állapította meg:

Az Ajkai Szó önkormányzati lap 2024. május 3-i és május 10-ei vizsgált lapszámaiban több párt, illetve jelölt szerepelt a különböző cikkekben, így a jelenlegi és újrainduló polgármester, a DK-MSZP egy, a megjelenés napján megtartásra kerülő kampányeseménye, az LMP egy kampányrendezvénye, továbbá Magyar Péternek, a Tisztelet és Szabadságpárt listavezetőjének ajkai megjelenése, egy vele kapcsolatos másik cikk.

A kifogásolt 2 lapszámmal kapcsolatosan Kifogástevő azonban nem nyújtott be bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a sajtótermék minden, Ajkán induló képviselő-jelöltet, illetve az indulók megtartott kampányrendezvényét bemutatta már, kivéve a Kifogástevőt.

Ugyancsak nem nyújtott be bizonyítékot arra vonatkozóan sem, hogy kérte a Kétfarkú Kutya Párt jelöltjeinek bemutatását, vagy megtartott kampányrendezvényükről tudósítás közzétételét, illetve megtartásra kerülő ilyen rendezvényére vonatkozó tájékoztatást, mely kérelmet a sajtótermék elutasított.

A Ve. 139. § (1) bekezdése, valamint a 2024. június 9. napjára kitűzött közös, általános választás eljárási határidőinek és határnapjainak megállapításáról szóló 5/2024. (VII. 29.) IM rendelet 35. §-a szerint a választási kampányidőszak 2024. április 20-tól 2024. június 9-én 19.00 óráig tart, tehát még nem ért véget.

A TVB álláspontja szerint a szerkesztői szabadságba még önkormányzati lap esetén is „belefér” az, hogy a kampányidőszak egy része alatt megjelent 2 egymást követő lapszámában nem minden jelöltet mutat be, vagy nem minden jelölt, jelölő szervezet kampányrendezvényéről tudósít.

Az önkormányzati sajtóterméssel kapcsolatosan az a követelmény, hogy a kampányidőszakban legyen az általa nyújtott tájékoztatás elfogulatlan, minden, a választásban résztvevő jelölt, jelölő szervezet számára ebben az időszakban biztosítsa az esélyegyenlőséget, vagyis adjon minden résztvevő jelölt, jelölő szervezet számára azonos fokú, mértékű megjelenési lehetőséget.

[14] A Ve. 43. § (1)-(2) bekezdése alapján a választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. Eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére, különösen: a nyilatkozat, az irat, az írásbeli tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték. Az (5) bekezdés szerint a választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

A kifogás előterjesztése során a Ve. 218. § (1) bekezdése alapján – a választási eljárásban szabott rövid határidők és az eljárások sommás jellegéből adódóan – a jogszabálysértésre vonatkozó konkrét bizonyítékot a Ve. szabályaival összhangban a kifogástevőnek kell szolgáltatnia, megjelölnie, ugyanis a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt. Az esetlegesen hiányzó bizonyítékok beszerzésére tehát az eljáró választási bizottság nem kötelezhető.

Kifogástevő által csatolt bizonyítékok a TVB álláspontja szerint nem voltak elégségesek a jogsértés megállapítására, azok beszerzésére a bizottság nem köteles.

[15] Megjegyzi a TVB, hogy a május 10-ei lapszámban található egy „Választás 2024” feliratú „felhívás”, mely szerint a szerkesztőség kéri a jelölő szervezeteket és független jelölteket, hogy a jogerősen indítható képviselő-jelöltek fotóját, és pár mondatos bemutatkozójukat juttassák el a felhívásban megjelölt e-mail címre.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[16] A határozat az abban felhívott rendelkezéseken, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 223. § (1) és (3) bekezdésén, a 224. § (1)-(4) bekezdésén alapul.

Veszprém, 2024. május 15.

Dr. Horváth Klaudia
a Területi Választási Bizottság
elnöke

